



Baka István

1948-1995

Alig több, mint két éve temettük el napjaink magyar irodalmának egyik legizgalmasabb alakját. Munkásságának méltatása mindig megragadt verseinél és prózai írásainál - arról, hogy két színpadi műve is született - mintha elfelejtkeztek volna az elemzők, mint ahogy a színházi szakma is ezt tette... Úgy látszik: állandó velejárója a magyar színháztudásnak, hogy sokszor nem találja meg azt a vele kacérkodó szerzőt, akivel magasabbra szárnyalhatna.

“A korinthuszi menyasszony” írója is erre a sorsra jutott. A mű felületeselemzője többnyire 1956 allegorikus megközelítését véli benne felfedezni, ami csupán a cselekmény alapja, s nem veszi észre a történelmi háttéren kirajzolódó furcsa szerelmet. Az értetlenség, mindenféle dramaturgiai kifogásokkal való visszautasítás elriasztotta a költőt a színháztól, több drámát már nem is írt. (A darab végül 1993-ban Sándor János rendezésében - jelentős beavatkozásokkal - került színre Szegeden.) Pedig a dráma nem mellékterméke, hanem fontos része volt egy tudatosan építkező írói pályának.

Előadásunk szempontjából a történelmi szituáció csak alaphelyzet: amelyben tisztábban megnyilvánulnak a különféle emberi magatartások; amelyben a szerepek többsége pusztán a túlélésre rendezkedik be, és ezen kívül semmi mást nem akar. Velük ellentétes a halott lány által képviselt magatartás: “Legalább egyszer, egyetlenegyszer életedben tudtál volna kitartani valami mellett, ami több és fontosabb, mint a pusztán túlélés” - mondja a Vendégnek, az őt és társait egyaránt eláruló egyetemistának.

A szomorújáték a kihagyott lehetőségek drámája. Benne a lány az eszményi nő, kamaszkorunk elérhetetlen szerelme, az ideák világából megjelenő tökély, szellemalak - az örök és szenvedélyes szerelem jelképe - a “Lehetőség”. S mi a Vendéggel együtt a lehetőséget kihagyó, a szerelmet és eszméinket önös érdekből, félelemből és gyávaaságból eláruló, a soha vissza nem térő alkalmat fel nem ismerő vándorok vagyunk.

Az előadás engesztelő áldozat az írónak - aki már soha nem írhat nekünk darabot - a gyerekkori jóbarátnak, akivel együtt álmodoztunk művész pályánk beteljesedéséről.